

РЕЗЮМЕТА

на трудовете на

гл. ас. д-р Надя Велинова - Соколова

А. МОНОГРАФИЯ

Велинова – Соколова, Н. 2016 г. *Съвременни аспекти на оценяването и отчитането на финансовите инструменти*, УИ „Св. Климент Охридски“. София

В монографията е направен опит да се представят най-новите моменти на отчитането на финансовите инструменти. С нарастване на значението на хеджирането правилното счетоводно отчитане и представяне на различните финансови инструменти и паричните потоци, произтичащи от тях стават все по-важни. Обект на изследването е Международен стандарт за финансово отчитане 9: Финансови инструменти и по-специално счетоводното отчитане на риска. Направен е исторически преглед на видове оценки на финансовите инструменти. Представен е и сравнителен анализ на историческата цена и справедливата стойност като различни оценъчни бази. Поставен е акцент и на перспективите за прилагането на справедливата стойност като една от най-дебатираните счетоводни оценки и значението и за отчитане на процеса на хеджирането. Изведени са особеностите на практическото прилагане на стандарта и са анализирани и обобщени проблемите, които биха възникнали за бизнеса.

Б. УЧЕБНИ ПОМАГАЛА И СБОРНИЦИ

- 1. Станчева, Е., И. Анкова и Н. Велинова - Соколова. 2016 г., Сборник от казуси по Въведение в счетоводството, София: УИ „Св. Климент Охридски“**

Целта на настоящият сборник от казуси е да се подпомогнат студентите при тяхното обучение по счетоводните дисциплини. Той включва решени и нерешени

казуси, свързани с текущото счетоводно отчитане на активите, пасивите, приходите и разходите на предприятието, както и изготвянето на финансови отчети, съгласно изискванията на Закона за счетоводството и Националните счетоводни стандарти.

2. Станчева, Е., И. Анкова и Н. Велинова - Соколова. 2016 г., Сборник от задачи по Финансово счетоводство, София: УИ „Св. Климент Охридски“

Целта на настоящият сборник от казуси е да се подпомогнат студентите при тяхното обучение по счетоводните дисциплини. Той включва решени и нерешени казуси, свързани с текущото счетоводно отчитане на нетекущите и текущите активите, пасивите, приходите и разходите на предприятието, собствения капитал, както и изготвянето на финансови отчети, съгласно изискванията на Международните стандарти за финансово отчитане.

В. СТУДИЯ

Велинова - Соколова, Н. 2016. Оценка на финансовите рискове според новия счетоводен стандарт МСФО 9. София. УИ „Св. Климент Охридски“, печат “Експрес 93“

Глобализацията на световната икономика принуждава предприятията непрекъснато да търсят нови начини и техники за приспособяване към непрекъснато променящите се пазарни условия. Това налага ръководствата им да предприемат адекватни мерки за подобряване на конкурентността им. Целта на студията е да анализира изискванията и начините за оценка на финансовите рискове съгласно новите счетоводни и финансови регулации и да изведе очакваните проблеми, пред които ще бъде изправен бизнеса при практическото прилагане на стандарта.

Г. СТАТИИ, ПУБЛИКУВАНИ В РЕЦЕНЗИРАНИ НАУЧНИ ИЗДАНИЯ И СБОРНИЦИ С ТРУДОВЕ

1. Соколова - Велинова, Н. 2016. Отчитане на кредитните загуби според МСФО 9. Годишник на Стопанския факултет на СУ (приета за публикуване)

Говорейки за най-добро корпоративно управление не може да се подмине и проблема за отчитането на различните видове риск. При отчитане на влиянието на кредитния риск за една финансова институция е много важно да се определи дали кредитния риск на финансовите инструменти има значително нарастване спрямо неговата първоначална оценка и дали той може да бъде използван за „обективно доказателство за обезценка“. Целта на статията е свързана с представянето на особеностите на отчитането на очакваните кредитни загуби в светлината на най-новите счетоводни изисквания и значението им за процеса на ефективно управление на риска.

2. Соколова - Велинова, Н. 2016. Управление на финансови рискове чрез деривативни инструменти. Годишник на Стопанския факултет на СУ (приета за публикуване)

Управлението на риска в непрекъснато нарастващите по сложност бизнес среда и законови норми се превръща в предизвикателство за всяка организация. Множеството стандарти за финансово отчитане, включително и международните счетоводни стандарти, описват предимно разкриването на финансовите рискове. Различните финансови институции поглеждат по нов начин към риска. В този процес те преосмислят ролята на управлението на риска при постигането на целите. Целта на разботката е представянето на основните подходи за хеджиране на риска съгласно изискванията на Международния стандарт за финансово отчитане 9: Финансови инструменти. Акцент е поставен на спецификите и практическото приложение на управлението на риска чрез деривативни финансови инструменти.

3. Соколова - Велинова, Н. 2015. Предизвикателства пред управлението на риска в контекста на новите изисквания на МСФО 9. Сборник с доклади от научна конференция „Перспективи и предизвикателства пред съвременното управление“, УНСС

Финансовата криза не отминава и съществуващите механизми за отчитане на управлението на риска. В отговор на това, новият Международен стандарт за финансовото отчитане 9 представя нови подходи за управление на риска, както и нов модел за отчитане на процеса на хеджиране. Настоящата разработка представя новите изисквания за управлението на риска и отчитането на процеса на хеджиране, съгласно новия стандарт. Представени са и подходите за управление на риска на финансовите инструменти. Изведени са и конкретни проблеми и трудности на практическото им прилагане. Акцент е поставен на анализа и оценката на хеджиращите взаимоотношения.

4. Соколова - Велинова, Н. 2015. Нови подходи за управление на риска на финансовите инструменти съгласно международните изисквания. Сборник с доклади от научно-практическа конференция с международно участие на НБУ (предстои отпечатване)

Ефективното управление на риска е от съществено значение за постигане на желаната доходност от финансовите компании. Това от своя страна е свързано непосредствено с процеса на хеджиране и промените в отчитането му, което изправя бизнеса пред много предизвикателства.

При изследването на проблема за оценка на риска се установи, че непосредствена задача на отчитане на хеджирането е да се преодолеят счетоводните несъответствия, които могат да се наблюдават като резултат от процеса на оценяване, използван като средство за намаляване на променливостта във финансовите отчети. Целта на настоящата разработка с представяне на новите изисквания за счетоводно отчитане на хеджирането на риска и съответно предизвикателствата, пред които са изправени финансовите институции.

5. Соколова – Велинова, Н. 2014. Оценки и оценъчни бази. Проблеми на счетоводната теория и практика (сборник трудове). София: УИ „Св. Климент Охридски“. стр. 106-130

Оценяването на отчетните обекти и изборът на подходящ модел за оценка са особено актуални в условията на съвременните икономически условия. Това винаги е

предизвиквало множество спорове и дискусии между теоритиците и практиците в областта на счетоводството и финансите. Учените в продължение на пет столетия водят спор какво всъщност представлява оценката - цел, обект или метод на счетоводното отчитане. Целта на настоящата разработка е да изясни някои специфични особености на оценяването като елемент на счетоводния метод, както и да проследи еволюционното развитие на различните оценъчни методи. Представен е и сравнителен анализ на историческата цена и справедливата стойност като различни оценъчни бази. Акцент е поставен и на перспективите за прилагането на справедливата стойност като една от най-дебатираните счетоводни оценки.

6. Станчева, Е., И. Анкова и Н. Велинова. 2014. Еволюция на фундаменталните концепции в контекста на интегрираното отчитане. Проблеми на счетоводната теория и практика (сборник трудове). София: УИ „Св. Климент Охридски“. стр. 48-69

През 70-те години на миналия век започва дискусия върху практическите възможности за по-комплексен характер на представяните от дружествата данни и показатели и се заражда идеята за едно по-цялостно интегрирано информационно осигуряване на бизнеса. По своята същност това е една еволюционна промяна в корпоративната отчетност, характеризираща се с динамика. Първите публикувани интегрирани отчети са от началото на ХХІ век, което е показателно за бързо развиваща се практика, от една страна, а от друга – за необходимостта от създаване на теоретична рамка, която да базира интегрираното отчитане. Последната се гради на основата на фундаментални концепции и водещи принципи. Част от тях са залегнали и във финансовото отчитане, но са преосмислени, обогатени и предефинирани, за да се адаптират към тази нова форма на отчитане. Други са заимствани от области на отчетността, които до момента са били омаловажавани, поради поставяния акцент върху финансовата информация.

Целта на настоящата разработка е да се анализират фундаменталните концепции, базиращи интегрираното отчитане с оглед разкриване на тяхната същност, съдържание и връзката им с концептуалната рамка на МСФО, като международно приети и наложени стандарти за финансово отчитане.

- 7. Станчева, Е., И. Анкова и Н. Велинова. 2014. Концептуален модел на счетоводно оценяване. Проблеми на счетоводната теория и практика (сборник трудове). София: УИ „Св. Климент Охридски“. стр. 70-88**

От формите на стойността, тяхното проявление и количествено измерване се интересуват както икономистите, така и счетоводителите. Безспорен факт е, че основна цел на счетоводството е да метрифицира абстрактните икономически категории, като печалба, доход, лихва и др., посредством оценяване на стойностните промени в активите, пасивите, приходите и разходите, породени от дейността на отделното предприятие. В тази статия се представя концептуален модел на счетоводното оценяване, като постави акцент върху прилагането му при изследване изискванията за оценяване на Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО). Отделя се специално внимание на справедливата стойност, все по-широко приложима в международната практика посредством възприемането ѝ като оценъчна база в МСФО.

II. Публикации на английски език

- 8. N. Velinova- Sokolova, 2015, Hedge accounting according to the IFRS 9, Economic Alternatives Journal, issue 4/2015, pp. 93 – 103, UNME**

Една съществена особеност на новият МСФО 9 е поставянето на специфични изисквания за счетоводно отчитане на процеса на хеджиране и на хеджиращите взаимоотношения. На тази база поставените изисквания, поради своята особеност, не са задължителни за прилагане. При условие, че допустимите и квалификационните критерии се срещнат, отчитането на хеджирането позволява на предприятието да отрази дейностите по управление на риска във финансовите отчети чрез съпоставяне на печалбите или загубите, получени от хеджиращите инструменти с тези от рисковата експозиция.